

Living Danube Limes

Valorizacija kulturnog nasleđa i podsticanje održivog turizma kroz ŽIVLJENJE zajedničkog nasleđa na DUNAVSKOM LIMESU kao osnove za kulturnu rutu

E-Njuzleter

Izdanje #1, Januar 2021

Interreg

Danube Transnational Programme

Living Danube Limes

LIVING DANUBE LIMES JE POČEO!

Projekat Living Danube Limes (Valorizacija kulturnog nasleđa i podsticanje održivog turizma kroz ŽIVLJENJE zajedničkog nasleđa na DUNAVSKOM LIMESU kao osnove za kulturnu rutu), pokrenut je 1. jula 2020. godine i finansiran od strane Interreg Danube Transnacionalnog Programa, ima za cilj kreiranje kamena temeljca za sve buduće podunavske kulturne rute, prezentaciju rimskog nasleđa duž dunavskog limesa, povezivanje svih zemalja u podunavskom regionu, kao i njihovo dalje povezivanje u ogromnu mrežu Granica Rimskog carstva, koje se protežu sve od Hadrijanovog zida u Velikoj Britaniji do granica (*Limites*) u Severnoj Africi i na Bliskom istoku.

Sa zadovoljstvom želimo da Vam pružimo uvid u osnovne podatke o projektu, detaljne informacije o našim partnerima, kao i u stanje našeg dosadašnjeg napretka kroz prvo izdanje Living Danube Limes-Njuzletera.

LIVING DANUBE LIMES U NEKOLIKO REČI

Podsticanje zajedničke veze u čitavoj podunavskoj regiji kroz nasleđe koje je zajedničko svim dunavskim zemljama, glavni je cilj projekta Transnacionalnog dunavskog programa *Living Danube Limes*. Nasleđe rimskog dunavskog limesa, kao i sam Dunav, povezuju Centralnu Evropu sa Jugoistočnom, a projekat *Living Danube Limes* će dalje produbiti i poboljšati tu vezu kroz naglašavanje upravo zajedničkog nasleđa i potencijala za budući razvoj.

Projekat Living Danube Limes će:

- podsticati zajednički rimski brend za sve podunavske zemlje,
- postaviti temelj za kulturnu rutu koja bi se protezala kroz čitav podunavski region,
- razviti strategije za očuvanje i upravljanje kulturnim i prirodnim nasleđem i
- podsticati razvoj zelenog i održivog turizma.

Kako bi postigao ovaj cilj, Living Danube Limes prati holistički pristup ovim ciljevima, uključujući

- arheologiju i istoriju,
- muzeje kao središta diseminacije, kako za istraživače, tako i za širu publiku,
- mere zaštite kulturnog nasleđa i rešenja održivog turizma.
- Istraživači i šira javnost su direktno povezani kroz rekonstrukciju jednog dunavskog patrolnog plovila iz 4. veka, *Iusoria* tipa, što je takođe i fizička veza između identifikovanih pilot lokacija i samih zemalja partnera.

OSNOVNI PODACI O PROJEKTU

Početak projekta: 01-07-2020

Završetak projekta: 30-12-2022

Budžet u evrima

Ukupno: 3151121.2

ERDF udeo: 2485485.95

IPA udeo: 130942.07

ENI udeo: 62024.92

Svi ovi aspekti projekta Living Danube Limes su podjednako važni, međusobno povezani i direktno zavise jedan od drugog:

Četiri podeljka u grafikonu identična su kao četiri glavna tematska radna paketa (WPTs) u projektu Living Danube Limes:

- WPT1 “Karakterizacija regije dunavskog limesa” se bavi arheologijom i istorijom rimskog perioda duž Dunava.
- WPT2 “Postavljanje i osnaživanje muzejskih klastera i vizitorskih centara u regiji dunavskog limesa” i podudara se sa delom o muzejskim klasterima u grafikonu.
- WPT3 “Koncept transnacionalne zaštite delova kulturnog nasleđa duž Dunava, uključujući rešenja zelenog turizma” bavi se zaštitom rimskog nasleđa, kao i zelenim turizmom.
- WPT4 “Rekonstrukcija jednog potpuno funkcionalnog rimskog dunavskog broda kroz povezivanje podunavskog regiona i podsticanje održivog turizma” deo je projekta Living Danube Limes kroz koji se rekonstruiše jedna *lusoria* iz 4. veka.

PREDSTAVLJANJE PARTNERA PROJEKTA LIVING DANUBE LIMES

Partnerstvo Living Danube Limes čini 46 partnera (19 projektnih partnera i 27 pridruženih strateških partnera) iz 10 zemalja dunavskog regiona: Austrija, Nemačka, Češka, Slovačka, Mađarska, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Rumunija i Moldavija. Saznajte više o naših 19 projektnih partnera u nastavku:

Dunavski univerzitet Krems, Centar za zaštitu kulturnog nasleđa (Austrija) kao vodeći partner

DUK je vodeći javni univerzitet za kontinuiranu edukaciju u Evropi. Sa iskustvom u podučavanju i istraživanju radi na tome da prevaziđe brojne društvene izazove. Nalazeći se pri Uneskovom kulturnom pejzažu svetskog nasleđa u Vahauu u Austriji, posvećuje veliku pažnju poštovanju i održivoj eksploataciji objekata kulturnog nasleđa.

U okviru projekta, DUK kao vodeći partner, uglavnom je uključen preko svog Centra za zaštitu kulturnog nasleđa. Centar primenjuje široki, koherentni, kao i pristup zasnovan na dobroj praksi. Zahvaljujući bliskoj saradnji sa Centrom za arhitektonsko nasleđe i infrastrukturu na Odeljenju za građevinu i prirodno okruženje, specifični zahtevi i potrebe kulturnog nasleđa uopšte, kao i za lokalitete koji su Uneskova svetska kulturna baština, mogu se ispoštovati. Praktična primena zaštite kulturnog nasleđa je osigurana i kroz efikasnu i globalnu mrežu.

U okviru Living Danube Limes-a, DUK daje doprinos svojom ekspertizom na polju zaštite kulturnog nasleđa od pretnji svih vrsta, od prirodnih do onih izazvanih ljudskim delovanjem, Uneskove svetske baštine, menadžment planovima za lokalitete kulturnog nasleđa, aspektima rezilijentnosti kulturnog nasleđa, pitanjima u vezi sa kulturnom održivošću i zelenim turizmom. DUK takođe doprinosi projektu obezbeđujući arheološku, kao i ekspertizu u diseminaciji rimske prošlosti u 21. veku.

Univerzitet Fridrih-Aleksandar Erlangen-Nirnberg (Nemačka)

Katedra za antičku istoriju na Univerzitetu Fridrih-Aleksandar u Erlangen-Nirnbergu je jedna od najinovativnijih institucija u Federalnoj republici Nemačkoj i svetu. Ovo je vidljivo i u okviru istraživanja i edukacije:

Na polju obrazovanja, Katedra organizuje projekat "Schülerkontaktstudium" za čitav univerzitet. Na ovaj način, Katedra podržava prelazak iz srednje škole na univerzitet za studente svih predmeta. Studenti antičke istorije su takođe podržani i u toku svojih studija na vežbama, seminarima, predavanjima (sa pratićim tutorijalima) i tokom ispita kroz obuke vezane za ispite i treninge praćene seminarima za kvalifikacioni

rad na svakom nivou. Institut je značajno finansiran i sa strane: podržan je od strane Gerda Henkel fondacije, DFG-a, Fondacije Volkswagen, Thyssen fondacije, HRK, BMBF i evropskih programa za finansiranje. Institut sprovodi osnovno istraživanje sa fokusom na konstitucionalnu istoriju Atine, antičku historiografiju, rimsku provincijsku istoriju, istoriju rimsko-germanskih odnosa i grčku epigrafiku. Publikacije o novim otkrićima i istraživačke rasprave se objavljuju na redovnom nivou. U protekle četiri godine, uspostavljen je dalji fokus, i to na rekonstrukcijama rimskih rečnih brodova na osnovu naučnih kriterijuma. Na prvoj replici se radilo u periodu od 2016. do 2018. godine sa konstrukcijom F.A.N.-a, koji je plovio Dunavom do Crnog mora. Trenutno se gradi novi centar u Guncenhauzenu (u blizini lokacije nekadašnjeg rimskog utvrđenja) i u (modernom) Altmühlsee, i tamo se radi na rekonstrukciji dunavskog patrolnog broda tipa *lusoria* iz 4. veka naše ere. Kao što pokazuju gore navedeni projekti, Katedra je takođe posvećena bliskoj povezanosti između nauke i javnosti (posredstvom nauke). Na ovaj način, Institut pokazuje koliko efektivna i moderna zapravo može da bude antička istorija danas.

Odeljenje za antičke studije / Antička istorija, Univerzitet Pariz Lodron Salzburg (Austrija)

Odeljenje za antičke studije se sastoji iz tri dela: Antičke istorije, Klasične i rane egejske arheologije i Klasične filologije. Fokus ovog odeljenja počiva na istraživanju istorije, kulture i civilizacije, antičke umetnosti i književnosti, kultura koje su joj prethodile na prostoru Mediterana, kao i njihovim transformacijama posle antike.

Glavne teme Odeljka za antičku istoriju su rimska provincijalna istorija i sociologija ili kulturna medijacija, ali takođe ekonomska i društvena istorija, kulturna i intelektualna istorija, vojna istorija i istorija medicine.

Rukovodilac PLUS tima je dr mr Rupert Brajtviser, čija su glavna interesovanja istorija medicine, podvodna arheologija, antički brodovi i moreplovstvo i rimske provincijske studije. Ostali članovi tima su dr mr Marija Erker, BA, koja je stručnjak za muzejsku pedagogiju i edukaciju, kao i Ana Vindišbauer, BA, student master studija arheologije i antičke istorije na PLUS-u, sa fokusom na rimskim provincijskim studijama.

PLUS će doprineti svojom ekspertizom na polju rimskih provincijskih studija i muzejske pedagogije, kao esencijalnim delom u okviru istraživanja istorije i razvitka lokaliteta na austrijskom dunavskom limesu, ali i na polju kulturne medijacije i muzeologije.

Institut za arheološku prospekciju i virtuelnu arheologiju Ludvig Bolcman (Austrija)

Institut za arheološku prospekciju i virtuelnu arheologiju Ludvig Bolcman (LBI ArchPro) je internacionalna istraživačka inicijativa posvećena razvoju i unapređivanju budućih tehnologija i metoda za očuvanje našeg zajedničkog kulturnog nasleđa. Pristup LBI ArchPro-a je zasnovan na primeni neinvazivne, efikasne arheološke prospekcije i metodama digitalne dokumentacije.

Daljinska detekcija (lasersko skeniranje, snimanje iz vazduha, 3D modelovanje na osnovu slika) i površinska geofizička prospekcija (magnetometrija, georadar) se koriste u arheologiji

kako bi se otkrile i istražili još uvek stojeće arheološke strukture bez izlaganja riziku od destrukcije. LBI ArchPro tim razvija multi-senzorne sisteme za merenje za visokopreciznu prospekciju na svim nivoima – od jednog zasebnog kamena do čitavih arheoloških pejzaža.

Efikasni softverski alati se razvijaju i koriste za kompjuterske vizuelizacije i arheološku interpretaciju sakupljenih podataka. Uz pomoć kompjutera, stručnjaci traže arheološke strukture sakrivene u slikama virtuelnih podataka. Virtuelna iskopavanja kao rezultat imaju mape za digitalnu arheološku interpretaciju i 3D rekonstrukcije.

Od 2010. godine, LBI ArchPro je istražio mnogo arheoloških pejzaža u Evropi svojim revolucionarnim pristupom, poput lokaliteta sa Uneskove Liste svetke kulturne baštine, kao što su Stounhendž i vikinško naselje Birka-Hovgården ili rimski grad Karnuntum u Austriji.

LBI ArchPro je istraživački institut Ludvig Bolcman društva I nalazi se u Beču, Austriji.

Institut za teorijsku i primenjenu mehaniku pri Češkoj akademiji nauka (Češka)

Prethodnik Instituta za teorijsku i primenjenu mehaniku (ITAM) osnovan je 1921.godine kao Ustanova za istraživanje gradnje i testiranje na Češkom tehničkom univerzitetu u Pragu. Godine 1953. Institut je inkorporiran u novoosnovanu Čehoslovačku akademiju nauka (kasniju Češku akademiju nauka). Institut se tradicionalno fokusira na istraživanja u vezi sa građevinskim materijalima, strukturama i lokalitetima. Sprovodi osnovna i primenjena istraživanja na polju mehanike čvrste faze orijentisane posebno na dinamiku, mikromehaniku, biomehaniku, nelinearnu mehaniku, procese propadanja materijala i mehanike čestica sredine. Dalje,

uključen je i u istraživanje interdisciplinarnih problema kulturnog nasleđa, podržavajući naučnu osnovu za prezervaciju, poznavanje i korišćenje spomenika, istorijskih naselja i kulturnih pejzaža. Proučava skrivene karakteristike objekata kulturnog nasleđa u svrhu njihovog datovanja, porekla i arheometrije. Takođe se bavi i tehnikama istorijskih konstrukcija i istorijskim urbanizmom. Istraživanje je posebno fokusirano na metode upravljanja istorijskim građevinama i naseljima koja se suočavaju sa uticajem globalnih promena i rizicima po kulturno nasleđe, uključujući uticaje poput neadekvatnog korišćenja, masovnog turizma ili od prirodnih ili katastrofa izazvanih ljudskim faktorom, pre svega usled poplava, zemljotresa, kao i dejstva vetra u kombinaciji sa drugim štetnim vremenskim uticajima. Postoje metode za efektivno održavanje i čuvanje, poboljšanje rezilijentnosti i zaštite kulturnog nasleđa pre i nakon katastrofa, koji se ovde proučavaju.

Municipalni institut za zaštitu spomenika u Bratislavi (Slovačka)

Municipalni institut za zaštitu spomenika u Bratislavi (MMPI) je istraživačka ustanova sa stručnjacima za arheologiju, etnografiju, arhitekturu i istoriju umetnosti, smeštena u centru Starog grada u Bratislavi. Tokom 52 godine njegovog postojanja (osnovan je 1968. godine), bio je jedina institucija za zaštitu spomenika u Slovačkoj, sa koordinirajućom, savetodavnom i ulogom naučnog nadzora. Za to vreme, mnogo značajnih arheoloških iskopavanja i otkrića se odigralo. MMPI je tri puta nagrađen u kategorije Otkriće godine u Slovačkoj (1996, 2002. i 2009. godine), dva puta za Izložbu godine (2015, 2017) i jednom u kategoriji Događaj - dugoročni projekat (2019) od strane Nagrade glasnika *Spomenici i muzeji* i Odbora za spomenike Republike

Slovačke. Godine 2003. Institut je nagrađen i nagradom Evropske unije za kulturno nasleđe – Evropa Nostra za arheološka iskopavanja i prezentaciju Ribarske kapije.

Ivo Štasel je direktor MMPI-a od 2004. godine. Studirao je istoriju umetnosti u sklopu teme istorijske arhitekture i radi kao konzervator od tada. Njegova praksa je pretežno bila fokusirana na grad Bratislavu na poljima istorijskog urbanizma, prezentacije arheološkog nasleđa i restoracije spomenika, kako pokretnih, tako i nepokretnih.

Margareta Musilova radi kao arheolog u MMPI-u od 1984. godine. Pored arheološkog istraživačkog rada, bavi se i prezentacijom i popularizacijom arheološkog nasleđa, ali ne samo njega. Za svoj trud, dobila je nekoliko nagrada (npr. Evropa Nostra, Nagrada časopisa Spomenici i muzeji).

Ana Gondova je arhitekta i istraživač fokusiran na temu restauracije spomenika, istoriju i teoriju arhitekture i aktivnosti u vezi sa prezentacijom pokretnog i nepokretnog nasleđa.

Jana Gilanjova radi kao knjigovođa u MMPI-u sa dugogodišnjim iskustvom u oblasti finansijskog menadžmenta.

Slovački univerzitet za tehnologiju, Arhitektonski fakultet (Slovačka)

Predavanje arhitekture na STU je započelo 1946. godine, čineći Arhitektonski fakultet (FA) najnovijim dodatkom Tehnološkom fakultetu Slovačkog univerziteta. U to vreme Odeljenje arhitekture i strukturalnog inženjeringa je uspostavljeno kao deo ogranaka Strukturalnog inženjeringa pri Slovačkoj politehnici (SVŠT), danas zvanog Građevinski fakultet. U narednih sedamdeset godina, Fakultet je transformisan u vitalnu i konkurentnu instituciju i ima oko 1000 studenata godišnje. Iako pod svojim krovom ima programe za Studije dizajna već više od 25 godina, 2020. godine Dizajn je dospao i u zvanični naziv ove institucije. Arhitektonski fakultet je 2020. godine promenio naziv i od septembra 2020. Fakultet za arhitekturu i dizajn je počeo da piše svoju novu zajedničku istoriju.

Danas, Fakultet za arhitekturu i dizajn pri STU je najveća obrazovna institucija za arhitekate i dizajnere u Republici Slovačkoj. Profil fakulteta reflektuje univerzitetske principe i postavlja uslov za profesionalni učinak u okviru matične zemlje i u okviru Evropske unije.

U ovom pogledu, postoji jasna orijentacija za pripremu arhitekata, urbanih planera i dizajnera u okviru kreativnog okvira. Sadašnji sistem dvogodišnjeg studiranja po nivou fokusira se na spremnost diplomca. Svesnost o predmetima iz umetnosti i teorije je naglašena, kao i raznolikost tehničkih i predmeta u vezi sa dizajnom, od urbanog planiranja do dizajna enterijera.

Fakultet za arhitekturu i dizajn se nalazi u zgradi koju je dizajnirao Emil Beluš, najznačajniji slovački arhitekta 20. veka i osnivač škole po kome je nazvana dvorana "Aula profesora Beluša" (u okviru koledža). Uz takve učionice za predavanja, studije, kompjuterke objekte, tu je i fakultetska biblioteka koja sadrži značajne stručne knjige i časopise (mnoge koji su svetski priznati) i može se koristiti za razvoj kreativnih sposobnosti i profesionalnih veština.

Budapeštanski univerzitet za tehnologiju i ekonomiju, Odeljenje za istoriju arhitekture i zaštitu spomenika (Mađarska)

Odeljenje za istoriju arhitekture i zaštitu spomenika datira još iz 1870. godine; stoga, institucija je skoro podjednako stara kao i organizovano obrazovanje u oblasti arhitekture u Mađarskoj na univerzitetskom nivou.

Odeljenje za arhitekturu, osnovano gorepomenute godine pod rukovodstvom Imrea Štajndla, može se smatrati njegovim prethodnikom. Sigurno, tokom dugih decenija, ime, zadaci i osoblje su se značajno izmenili, ali sve vreme to je bila nacionalna naučna radionica za obrazovanje u oblasti istorije arhitekture u Mađarskoj.

Pored istorije arhitekture, ranije, građevinskog dizajna, kasnije, ali i danas, naučno istraživanje zaštite spomenika i teorije arhitekture igrali su značajnu ulogu u portfoliju Odeljenja.

Najznačajniji zadatak Odeljenja je da podučava čitav spektar istorije arhitekture kroz teorijska predavanja i praktične seminare na obiman i jasan način. Predmet istorije arhitekture prati studente kroz njihovo obrazovanje. Prenos znanja o zaštiti spomenika je baziran na njihovim veštinama razvijenim tokom ranije pomenutih predavanja. Naš cilj je da potvrdimo istorijski pristup u okviru kompleksa (dopunjenog stručnim konsultacijama) arhitektonskog dizajna i diplomskih dizajnerskih kurseva.

Odeljenje takođe nudi postdiplomsko obrazovanje sa sticanjem zvanja specijalizovanog inženjera za zaštitu građevinskog nasleđa.

Profesori Odeljenja učestvuju u radu Stalne komisije za istoriju i teoriju arhitekture i zaštitu spomenika pri Mađarskoj akademiji nauka.

Istraživački rad Odeljenja je podržan profesionalnom bibliotekom sa skoro 20.000 knjiga i arhivske građe i pružanjem informacija od strane profesionalnog bibliotekara, kao i jedinstvenom Arhivom crteža i planova. Elektronski naučni časopis Odeljenja pod nazivom *Architectura Hungariae* izlazi već nekoliko godina. Jedan od časopisa Akademije, *Arhitektonika i arhitektura* takođe uređuje Odeljenje, kao i naučni časopis *Zaštita spomenika* i naučni časopis Fakulteta za arhitekturu sa imenom *Periodica Polytechnica Architecture*. Tokom akademske godine, naš cilj je da obezbedimo lično iskustvo za studente arhitekture kroz redovne programe prakse na samim lokacijama u Mađarskoj i inostranstvu. Odeljenje takođe smatra značajnim zadatkom uključivanje novih generacija u istraživanje, stoga su naši studenti ključni učesnici na naučnim studentskim konferencijama.

Važan cilj Odeljenja je i da učestvuje u savremenom naučnom diskursu, različitim nacionalnim i međunarodnim saradnjama i istraživačkim projektima.

Svi predavači i osoblje Odeljenja su uključeni u obrazovni i istraživački rad na projektu.

Davino Ltd. (Mađarska)

DAVINO nudi svoje savetodavno iskustvo u ekstenzivnom turizmu i kulturnom nasleđu u sklopu pripreme i implementacije strategija turizma i kulturnog nasleđa i akcione planove, kao i pravljenje realističnih praktičnih biznis planova za velike i male partnere od međunarodnog do lokalnog nivoa. DAVINO-vi konsultanti za destinacije nude detaljnu ekspertizu u vezi sa projektima kulture i nasleđa, u rasponu od menadžment planova do specifičnih lokaliteta kulturnog nasleđa do istraživanja uticaja i potencijala kulturnih festivala. DAVINO je najšire korišćena konsultantska agencija u ovoj oblasti i ima pregršt iskustva i stručnosti, od sveukupne strategije do dizajna i menadžmenta novih turističkih i kulturnih informacionih centara. DAVINO je posvećen razvoju turizma i kulturnog nasleđa koji je zaista održiv i nudi usluge u destinacionom konsaltingu u razvitku održivog turizma i menadžment koji su integrisani sa razvojem tržišta. DAVINO ima skoro 10-godišnje iskustvo u pružanju konsultantskih usluga sa integritetom, transparentnošću i posvećenošću.

Transnacionalni kulturni projekti predstavljaju zajedničke evropske vrednosti, turizam umetnost, geografiju, istoriju i nasleđe. DAVINO radi na implementaciji brojnih aktivnosti kako bi podržao transnacionalne kulturne i turističke produkte zasnovane na specifičnim temama, koje i dalje imaju veliki potencijal za rast i razvoj. DAVINO ima značajno iskustvo na polju kulture, umetnosti i turizma, sa stručnošću po istorijskim i kulturnim pitanjima. DAVINO je zainteresovan da bude partner u kulturnim, turističkim i umetničkim projektima.

Arheološki institut (Hrvatska)

Arheološki institut je osnovan 26. januara 1961. godine na osnivačkoj sednici, odlukom Odeljenja za arheologiju i Odeljenja za istoriju umetnosti Fakulteta humanističkih i društvenih nauka Univerziteta u Zagrebu, pod imenom Institut za istoriju umetnosti i arheologiju, kako bi produbio naučni rad na studijama nacionalnog nasleđa na poljima arheologije i istorije umetnosti.

Odlukom Veća Fakulteta humanističkih i društvenih nauka Univerziteta u Zagrebu, 15. maja 1965. godine, institucija je počela da radi pod imenom Arheološki institut. Odlukom Veća Univerziteta u Zagrebu 13. juna 1968. dobio je status nezavisnog Arheološkog instituta Univerziteta u Zagrebu. Na osnovu Akta o organizovanju naučnog rada i Odluke Republičke komisije za naučni rad, 23. decembra 1976. godine Institut je integrisan u Centar za istorijske nauke, a 9. septembra 1987.

u Institut istorijskih nauka Univerziteta u Zagrebu. 21. novembra 1990. Institut za istoriju umetnosti je postao nezavistan od Instituta istorijskih nauka. Nezavisni Institut za istoriju umetnosti sa kojim je Odeljenje za arheologiju bili povezano, uspostavljen je Odlukom Ministarstva za nauku i tehnologiju 1. oktobra 1991. godine.

Arheološki institut se utvrdio kao centralna naučna institucija za osnovna i primenjena arheološka istraživanja u Republici Hrvatskoj, koja pokriva sve arheološke periode, dok takođe razvija i teoriju i metodologiju istraživanja, kao i kreira ARHINDOKS (Arheološki informativni dokumentacioni centar) kao tematsku bazu podataka arheoloških lokaliteta i nalaza. Uz osnovna arheološka istraživanja, osoblje Arheološkog instituta takođe učestvuje u višem obrazovanju. Arheološki institut je razvio i bogatu izdavačku delatnost objavljujući naučne i stručne časopise, monografije i zbornike, kao i organizujući međunarodne naučne konferencije, okrugle stolove i radionice.

Arheološki institut u Beogradu (Srbija)

Arheološki institut u Beogradu je osnovan 31. maja 1947. godine sa ciljem da okupi stručnjake na polju arheologije u jednu naučnu instituciju. Izvorno, bio je deo Srpske akademije nauka i umetnosti, zamišljen kao mesto odakle će biti organizovane i sistematski koordinirane buduće arheološke akcije, i na nacionalnom i na međunarodnom nivou. Rad Instituta je uvek bio zasnovan na naučnom istraživanju, sistematskim iskopavanjima i rekognosciranjima arheoloških nalazišta, publikacijama, kao i saradnjom sa drugim institucijama povezanim sa arheologijom i zaštitom kulturnog nasleđa. Od 1961. godine, Arheološki institut je potpuno nezavisna naučna institucija finansirana od strane Ministarstva nauke.

Istraživači Instituta vode veliki broj značajnih iskopavanja u Srbiji. Među njima se posebno ističu svojim obimom, značajem i brojem istraženih nalazišta zaštitna iskopavanja koja su prethodila konstrukciji hidrelektre Đerdap 1 i Đerdap 2 na Dunavu. Poslednjih decenija, Institut nastavlja da sprovodi arheološko istraživanje brojnih važnih lokaliteta, nezavisno ili u saradnji sa muzejima, zavodima za zaštitu spomenika kulture ili međunarodnim partnerima.

Godine 1950. Institut je dobio čast da preuzme publikovanje najstarijeg arheološkog časopisa u Srbiji – *Starinara*, sa čime je nastavio do danas. Pored *Starinara*, izdavačka delatnost instituta uključuje i seriju specijalnih izdanja, brojne monografije i tematske zbornike.

Broj saradnika Instituta se postepeno povećavao, pa tako danas Institut ima preko 50 stalnih istraživača i oko stotinu spoljnih saradnika. Institut je uprkos turbulentnim događajima poslednjih decenija uspeo da opstane preko 70 godina, i da postigne kontinuirane značajne i zapažene rezultate. Ova jedinstvena i centralna arheološka naučna institucija se nalazi u samom centru Beograda, u zgradi Srpske akademije nauka i umetnosti.

Nemanja

Snežana

Gordana

Ivana

Milica

Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu (Srbija)

Fakultet tehničkih nauka je najveći fakultet Univerziteta u Novom Sadu, osnovan 1960 godine. Sastoji se od 13 odeljenja, 10 administrativnih službi i 31 istraživačkog centra. Nudi 90 akreditovanih studijskih programa. Sa preko 15.000 studenata i 1.200 zaposlenih, Fakultet se rangira među najveće i najrazvijenije fakultete u regionu.

Brz odgovor u stvaranju novih tehnologija i potreba za unapređenjem postojećih, kao i intenzivni rast ekonomskog i društvenog sektora, zahtevaju odgovarajući razvitak istraživačkog rada, fakultete orijentisane na istraživanja i efektivne centre za transformaciju znanja u svrsishodne tehnologije. Ovo podrazumeva:

- Intenzivni razvoj znanja
- Visoki kvalitet obrazovnog procesa

Darko

Milena

Marijana

Martina

Aleksandra

Ranka

Stefan

Dijana

- Fleksibilne nastavne planove i programe
- Novi, funkcionalni odnos fakultet– preduzetništvo.

Posledično, aktivnosti Fakulteta tehničkih nauka su podeljene na sledeći način:

- Obrazovanje
- Istraživanje i razvoj
- Primenjeno istraživanje (saradnja sa industrijom)

Istraživačke aktivnosti Fakulteta su uperene ka realizaciji istraživanja u okviru fundamentalnih, inovativnih i projekata tehnološkog razvitka. Fakultet je akreditovan kao istraživačka i naučna institucija. Istraživačke i razvojne aktivnosti fakulteta se sprovode u modernim laboratorijama i kompjuterskim centrima. Trenutno, postoji više od 120 projekata podržanih od strane srpskog pokrajinskih ministarstava nauke i tehnologije, kao i 87 međunarodnih projekata realizovanih u različitim okvirima: COST, EUREKA, H2020, INTERREG, ERASMUS+ i CEEPUS.

Grupa za nacionalni turizam “Bugarski vodič” (Bugarska)

Nacionalni turistički klaster “Bugarski vodič” je turistička organizacija fokusirana na održivom razvoju specijalizovanih vidova turizma, uključujući kulturno nasleđe i kulturni turizam, razvitak održivog turizma i podsticanje razvoja preduzetništva u turističkom sektoru. Njegova misija je povezana sa obezbeđivanjem obogaćujućeg putnog iskustva turisti koji to traži i podržavanjem održivog razvoja sa turizmom povezanih malih i srednje velikih preduzeća kroz implementaciju inovativnih pristupa za obezbeđivanje turističkih usluga i paketa.

NTC BG Vodič ima iskustva u sledećim oblastima:

- Aktivnostima marketinga i brendinga; organizaciji različitih događaja, npr. B2B sastanci, festivali, obuke. Bio je ko-organizator međunarodnih događaja za povezivanje u okviru ITB-Berlina u 2015. i 2016. godini.
- Dizajnu turističkih paketa i turističkih ruta.
- Razvoju onlajn platformi i aplikacija, uključujući informativne i marketinške turističke veb-sajtove, onlajn edukativne i platforme za obuke, poslovne akcelerateore, igre simulacije biznisa.
- Istraživanju i analizi uslova na tržištu, pravnim okvirima, proceni potreba, planovima i programima i edukativnim sistemima.
- Elaboraciji kompleksnih strategija, uključujući onih u vezi sa razvojem održivog turizma, valorizacijom kulturnog nasleđa, implementacijom inovativnih biznis modela.
- Razvoja ličnih i digitalnih veština među mladima, podsticanju preduzetništva.
- NTC je razvio i trenutno uspešno održava portfolio nekoliko IT platform, uključujući:
 - Turistička platforma (www.bg-guide.org/en) o bugarskom kulturnom nasleđu, lokalitetima prirodne sredine, znamenitostima, i kulinarskim lokacijama (restoranima) obezbeđujući korisniku priliku za različito turističko iskustvo. Platforma je dobitnik nagrade “Omiljeni veb-sajt publike” Bugarskih veb-nagrada u 2015. godini.
 - Edukativne platforme na polju turizma: www.trans-edu.net , www.virtualrooms.eu , www.sem-centres.eu
 - Igre simulacije biznisa baziranog na turizmu: www.hotelempire.eu

Centar za interpretaciju nasleđa (Bugarska)

CHI je nezavisna nevladina organizacija, osnovana 2011. godine, koja radi na tome da obogati pristup i kvalitet kulturne ponude uz pomoć dizajna i predstavljanja kreativnih kulturnih iskustava za turiste i posetioce. Obezbeđuje znanje, alat i veštine za podržavanje korišćenja baštine uključenim građanima uz pomoć direktnih i digitalnih formata učenja. CHI ima za cilj da inspiriše preduzetništvo, tako što će unaprediti kvalitet interpretacije nasleđa i priznanja, kako bi kreirao razumevanje i uvažavanje javnosti i dozvolio socijalnu inkluziju uz “poboljšanje sposobnosti, mogućnosti i dostojanstva... ljudi na osnovu njihovih identiteta” (Svetska banka). Istorijski i kulturni lokaliteti, pejzaži, prirodni i

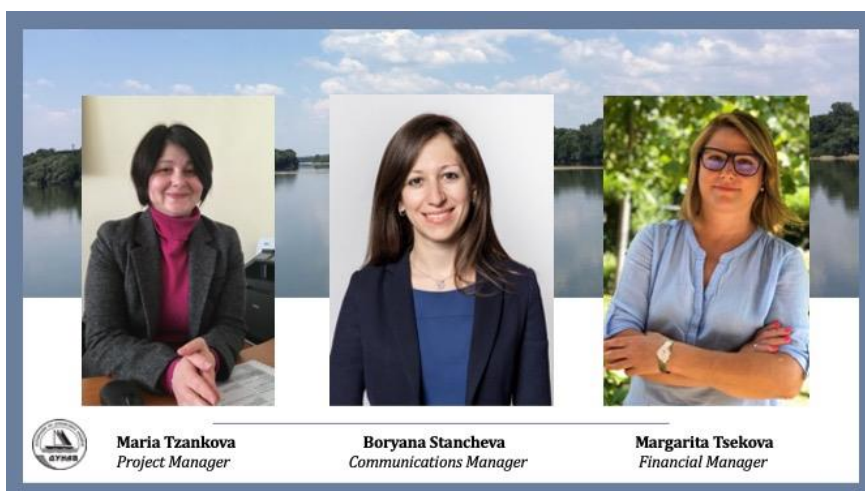

tematski parkovi, muzeji, lokalne zajednice, turističke ustanove, kreativne kulturne industrije itd. su njihov fokus. CHI je član Bugarske nacionalne komisije za turizam, savetodavnog tela Ministarstva turizma i Udruženja Interpret Europe i saraduje sa brojnim organizacijama na polju kulture i turizma. Dizajnira i implementira novu generaciju interpretativnih produkata kulturnog nasleđa i servisa za lokalitete baštine, kulturne upravljače i turistička preduzeća, koji uključuju posetioce i lokalce u inkluzivno iskustvo i saradnju. CHI promoviše autentične kulture, koje kreiraju vrednost i odgovaraju novim zahtevima emocionalnog turizma. Gradi lance vrednosti participativnim ko-menadžmentom, tako podstičući planiranje inkluzivnih i održivih zajednica i poboljšanje međugeneracijskih i međukulturnih dijaloga. CHI radi na rezilijentnosti nasleđa i podmlađivanju u privatnim i javnim prostorima primenjujući kriterijume koji su usvojeni na međunarodnom nivou i standarda za kvalitetno pisanje i pričanje priče (storytelling). Organizuje obuke na temu kako uključiti publiku i povezati se direktno sa DNK lokalnog nasleđa i destinacija.

Udruženje dunavskih opština “Danube” (Bugarska)

Udruženje podunavskih opština “Dunav” (ADRM) je regionalno udruženje 35 lokalnih javnih samouprava u bugarskom delu podunavske regije. Osnovano je 1993. godine. ADRM ima jak regionalni identitet i predvodi process formulacije koncepta i strategije za regionalni razvoj kao dela podunavskog makroregiona i za postizanje ciljeva EU Strategije za podunavsku regiju.

Prioritetne oblasti politike Udruženja su povezanost transporta, turizam, energija i okruženje, obrazovanje i istraživanje i građanska zaštita. Horizontalna pitanja kojima se bavi su dobro upravljanje, pametna specijalizacija, inovacija i održivi razvoj, prekogranična i transnacionalna saradnja.

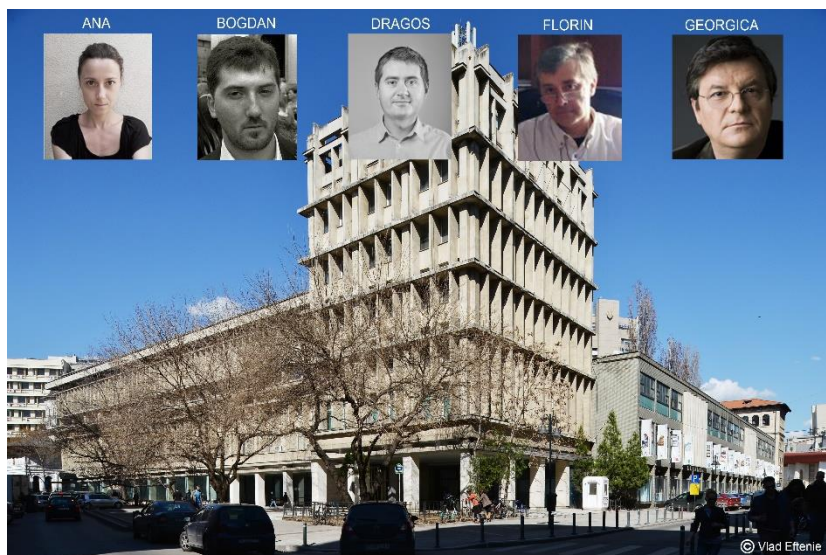
ADRM ima jedinstveno iskustvu u oblasti Donjeg Dunava kada su u pitanju valorizacija zajedničkog nasleđa rimskog limesa: ADRM je razvio turističku rutu sa svim njenim elementima (strategijama i promotivnim materijalima); sakupio je informacije i istraživanja o lokalitetima rimskog limesa, muzeje i festivale kao i dobre prakse u razvoju i promociji rimskog nasleđa; izgradio partnerstva sa svim relevantnim zainteresovanim stranama u Bugarskoj i Rumuniji. Iskustvo se može

dalje graditi u okviru većih partnerstava unutar okvira Living Danube Limes-a. Informaciona baza i edukativni/promotivni materijali na temu rimskih granica će biti primenjeni i dalje razvijani na većem geografskom nivou.

“Ion Mincu” Univerzitet za arhitekturu i urbano planiranje (Rumunija)

Univerzitet za arhitekturu i urbano planiranje “Ion Mincu” u Bukureštu je najstarija i najznačajnija akademska institucija u ovom polju u Rumuniji. Nastavlja dugu tradiciju lokalnog višeg obrazovanja u arhitekturi, osnove koja je blisko povezana sa usponom moderne Rumunije i uspostavljanjem njene nove institucionalne strukture i kulture, tokom druge polovine 19. veka.

Univerzitet za arhitekturu i urbanizam “Ion Mincu” u Bukureštu nudi nekoliko programa na nivou osnovnih, master I doktorskih studija, vodeći ka različitim specijalizacijama na polju arhitekture i urbanizma. Programi osnovnih i master studija su koordinisani od strane tri fakulteta Univerziteta: Fakulteta arhitekture, Fakulteta arhitekture enterijera i Fakulteta urbanog planiranja.

UAIM je jedan od najvećih fakulteta za arhitekturu u Istočnoj Evropi. Njegov nastavni plan i program pokriva široki raspon arhitektonskih studija: od arhitekture i planiranja, od dizajna do tehnologije, od strukture do konstrukcije, od održivosti do energetske efikasnosti itd.

Nakon 15 godina od svog osnivanja, Fakultet za arhitekturu enterijera poboljšava svoju ponudu formiranjem tri studijska programa.

Fakultet za urbano planiranje je operativan od 1997. godine, zbog potrebe da se urbani planeri obučavaju u blizini obrazovanja u oblasti dizajniranja zgrada, pa se tako dva pravca studiranja preklapaju u okviru polja urbanog dizajna.

UAUIM je povezan sa više od 80 škola arhitekture u Evropi, Aziji, Južnoj Americi i Sjedinjenim Američkim Državama. Tempus program, a i kasnije Erasmus, omogućili su razmenu studenata i nastavnika između UAUIM i više od 50 škola arhitekture u Evropi.

Muzej nacionalne istorije i arheologije Konstanca (Rumunija)

Muzej nacionalne istorije i arheologije u Konstanci je jedan od najbogatijih muzeja u Rumuniji i druga po veličini institucija u zemlji, posle Muzeja nacionalne istorije Rumunije u Bukureštu.

Muzej nacionalne istorije i arheologije čuva impresivnu baštinu, koja se sastoji od preko 430.000 predmeta datovanih od paleolita do savremenog doba. Ono što karakteriše ovaj muzej u poređenju sa sličnim institucijama u drugim zemljama je to što, iako je fokus na istoriji Dobrudže, takođe pokriva i široko područje nacionalnih tema.

Institucija čuva grčke, rimske, vizantijske i srednjovekovne predmete (kamene, bronzane, gvozdene alatke i oružje), keramiku, antičke arhitektonske elemente (npr. stubove, kapitele, zabate, reljefe), antičke skulpture, staklene vaze, bronzane statue, nakit, novac (kolekcija uključuje srebrni, bronzani i zlatni novac, od kojih su neki primerci jedinstveni), ikone, dokumeta, mape, modele, fotografije, telegrame, časopise, lične predmete nekih ličnosti iz 20. veka, nameštaj i druge predmete od velikog istorijskog značaja.

Nacionalni institut za istraživanje i razvoj u turizmu (Rumunija)

Nacionalni institut za istraživanje i razvoj u turizmu – INCDT je jedina institucija u Rumuniji specijalizovana za naučno istraživanje od nacionalnog interesa na polju turizma. INCDT ima ogromno iskustvo u istraživanju turizma akumulirano tokom više od 49 godina kontinuiranih aktivnosti. Uloga INCDT-a je da potkrepi naučnu osnovu za razvoj rumunskog turizma u svim oblicima, da doprinese povećanju konkurentnosti ovog sektora i da razvije nacionalne i lokalne strategije u ovoj oblasti.

INCDT je uključen u više od 14 projekata finansiranih od strane Evropske unije od 2010. godine, sa ciljem da ojača međunarodnu saradnju u oblasti turizma na nivou Evropske unije i naročito u okviru podunavske regije.

Institut je implementirao veliki broj nacionalnih projekata finansiranih u okviru nacionalnih istraživačkih programa i doprineo razvoju brojnih turističkih infrastruktura za planinska i primorska odmarališta, banjsko-terapeutska odmarališta, kao i razvoj Nacionalne strategije za turizam 2019-20202, poglavlje Generalnog Master plana prostorno planiranje - turizam, Nacionalnu strategiju za ekoturizam i mnoge druge različite strategije lokalnog i regionalnog nivoa.

INSDT je član više različitih radnih grupa u oblasti turizma i član je Evropske mreže kulturnog turizma od 2014. godine.

Glavne oblasti delokruga INSDT-a su razvoj studija i statistika u turizmu, razvoj lokalnih, okružnih i regionalnih strategija u turizmu, tehnička dokumentacija (studije izvodljivosti i pred-izvodljivosti) i istraživanje i razvoj u turizmu.

Republika Moldavija

Takođe, na projektu Living Danube Limes imamo i partnera iz Moldavije I jedva čekamo da predstavimo ovu instituciju u sledećem izdanju našeg njuzletera.

STATUS QUO RADA NA PROJEKTU LIVING DANUBE LIMES

Izveštaj o radnom paketu WP T1

Kao osnova za ceo projekat, krucijalno je da se arheološki i istorijski okarakterišu i razumeju različiti aspekti rimskog dunavskog limesa, kako bismo bili sposobni da prezentujemo i promovišemo ovo zajedničko kulturno nasleđe na pravi način. Limes ne treba samo razumeti i posmatrati kao čvrstu granicu, čuvanu i branjenu od strane vojske, već pre kao prirodnu granicu koja služila ili kao linija odbrane u vremenima nemira i rata, ili kao povezujući element korišćen za transport i trgovinu. Dalje, treba razumeti da je svaki segment dunavskog limesa, koji se u celini protezao na više od 3000 kilometara duž severne granice Rimskog carstva, prošao kroz različit razvojni put, zbog postepenog napredovanja rimskog širenja, naseljavanja različitih germanskih plemena u različitim područjima, raznolikih prirodnih uslova itd. Stoga, kao prvi korak smo zajednički razvili dokument koji se bavi različitim aspektima karakterizacije rimskog dunavskog limesa i života duž ove antičke “mokre granice” u prvih 6 vekova naše ere.

Još jedan centralni deo WPT1 je identifikacija osam pilot lokacija, po jedna u svakoj od zemalja partnera (od zapada ka istoku, u skladu sa smerom toka Dunava): Nemačka, Austrija, Slovačka, Mađarska, Hrvatska, Srbija, Bugarska i Rumunija. Kako bi se sakupile vredne informacije o njihovima arheološkim ostacima, partner na projektu Institut za arheološku prospekciju i virtuelnu arheologiju Ludvig Bolcman (LBI ArchPro) će sprovesti geofizičku prospekciju na nekoliko pilot lokacija tokom prve polovine 2021. godine. Geofizička prospekcija je nedestruktivna metoda prospekcije korišćena kako bi se istražile i mapirale arheološke strukture ispod površine zemlje. Rezultati tih istraživanja će nadalje služiti kao osnova za rekonstrukcije uz pomoć virtuelne realnosti koje će biti razvijene u okviru WPT2.

Stoga, LBI ArchPro je potkrepio partnere na projektu Living Danube Limes kriterijumima za katalogiziranje kako bi ih podržao u identifikaciji rimskih nalazišta sa potencijalom za geofizičku prospekciju. Na osnovu ovoga, partnerske zemlje su redefinisale selekciju mogućih pilot lokacija. Nakon procene bazirane na daljim kriterijumima, kao što su turistički potencijal lokaliteta, biće napravljena finalna selekcija i konačno će biti odabrano osam pilot lokacija za Living Danube Limes početkom 2021. godine. Jedva čekamo da Vam ih predstavimo u drugom izdanju našeg njuzletera.

Rekonstrukcija kasnorimskog dunavskog broda u okviru WP I1

Photos by: M. Orgeldinger

Na osnovu ostataka rimskih brodova otkrivenih u Majncu 1981. godine, naš partner Univerzitet Fridrih-Aleksandar radi na rekonstrukciji kasnorimskog dunavskog broda iz 4. veka naše ere. Rekonstrukcija se zasniva na olupinama brodova I i V, izloženim u Muzeju antičkog moreplovstva u Majncu. Brod je rekonstruisan najpribližnije rimskim uslovima, koliko je to bilo moguće, i biće završen do kraja juna 2022. godine, nakon čega će ploviti nizvodno Dunavom do Crnog mora, krstareći i na taj način povezujući sve pilot lokacije projekta Living Danube Limes u svim partnerskim zemljama. Nakon završetka projekta, ostaće u svakoj partnerskoj zemlji po godinu dana krstareći Dunavom. Ime našeg rekonstruisanog broda je *Danuvina Alacris*, što odgovara prvim dvema rečima u imenu našeg projekta, Living Danube.

Do sada, naši brodograditelji su prvo započeli rad na planovima, o čemu su se konsultovali sa Rolandom Bokijusom, koji je objavio kasnoantičke ostatke brodova iz Majncu 2006. godine. Bilo je moguće pregledati ove brodove, a ostaci su takođe

bili dokumentovani u 3D-u, pa je rekonstrukcija mogla da počne; grupa volontera, studenata i brodograditelja je trenutno u potpunosti uključena u proces. Nakon seče drveća smreke, i pravljenja prvih vesala, takođe od smreke, početkom novembra se odigrala i seča stabala hrasta; 18 hrastovih stabala visine oko 20 m i prosečnog prečnika oko 50 cm je posečeno. Ova debla su transportovana do Šlungenhofa u Nemačkoj gde ih je trebalo iseći i obraditi kako bi se sušila dok su pravljeni okviri.

Sve ove aktivnosti su izvršavane na načine najbližije rimskim zanatskim metodama i rimskim alatom. Za ovu svrhu je od 1. jula izrađivan rimski alat, npr. rimske testere, motike, sekire, svrdla itd.

IZVEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA PROJEKTA LIVING DANUBE LIMES

Kick-off onlajn sastanak

10. avgusta 2020. godine, kick-off sastanak je okupio preko 80 učesnika iz deset partnerskih zemalja. Sastanak je otvorila koordinatorka projekta Ana Kajzer iz Dunavskog univerziteta u Kremasu – vodećeg partnera na projektu, uz reči dobrodošlice svim projektnim i pridruženim partnerima, predlažući zdravicu za uspešan početak projekta. Tokom ovog kick-off sastanka, dat je detaljan pregled projekta od strane Dunavskog univerziteta u Kremasu i rukovodilaca individualnih radnih paketa. Svi projektni i pridruženi partneri su predstavili sebe i svoje institucije. Pridružila nam se gospođa Ana Leganel, projektni referent u Zajedničkom sekretarijatu za Interreg Danube transnacionalni program, kojoj je bilo drago da formalno pokrene projekat u ime Zajedničkog sekretarijata i koja je dala detaljan uvid u činjenice i cifre o Danube transnacionalnom programu.

Prvi sastanak lokalne fokus grupe - Nemačka

Sastanak prvog dela prve lokalne fokus grupe u i za Nemačku održan je onlajn 16. septembra 2020. godine, a prisustvovali su mu prof. Aleksandra Buš (generalni direktor Rimsko-germanskog centralnog muzeja), prof. Friderike Fles (predsednik Nemačkog arheološkog instituta), prof. Sebastijan Zomer (predsednik Nemačke komisije za limes) i prof. Drejer (FAU Erlangen-Nirnbreg). Teme koje su diskutovane u okviru ovog probranog ekspertskeg kruga bile su: podrška publicitetu projekta, medijski produkti za muzeje i volonteri za izgradnju rimskog dunavskog broda. Ideja putujuće izložbe, koja bi mogla da se ponudi muzejima na Dunavu i prati ovaj projekat takođe je bila izneta za ovim virtuelnim stolom.

Kao drugi deo sastanka prve lokalne fokus grupe, sastanak stejkholdera je održan 16. oktobra u zgradi opštine u Guncenhauzenu (Guncenhauzen je glavno mesto gde će se raditi na rekonstrukciji broda).

Sastanku je prisustvovao prvi gradonačelnik Guncenhauzena, gospodin Fic, zatim Danijel Burman, predsednik udruženja za specijalne namene, Wolfgang Ekerlajn, direktor Kancelarije za turizam, kao i Boris Drejer, Aleksandar Hilverda, Kristina Sponzel-Šafner iz FAU i predstavnici lokalnih ustanova kulture, gospodin Zomer (predsednik Nemačke limes komisije), gospodin Gešvind (Bajerski zavod za zaštitu spomenika), gospođica Mej (Stručni savet za limes). Glavne teme koje su diskutovane sa stejkholderima bile su dugoročna perspektiva koju projekat može da ponudi regionu, između ostalog u podržavanju napora Guncenhauzena da osnuje novi Limes muzej, u potpunosti opremljen medijima 21. veka. Druga važna tema, naročito draga i bitna samom projektu, posebno je naglašeno od svih prisutnih strana, a to je istorijska autentičnost lokalnih i regionalnih aktivnosti u okviru Living Danube Limes-a.

Javni kick-off događaj - gradnja broda

Photos by: M. Orgeldinger

24. septembra, održao se kick off za gradnju broda u Guncenhauzenu (Nemačka).

Rekonstruktori iz Austrije i Nemačke su bili dobro prihvaćeni i predstavili su svoju opremu iz perioda sredine Carstva i kasne antike, a imali su i kamp sa rimskim šatorima. Bili su postavljeni na većoj udaljenosti zbog Covida-19 i označeni jasnom kružnom rutom, a publika je stekla utiske o rimskom zanatstvu i umeću između 14 i 18 časova, po lepom vremenu, sa prezenterima koji su pravili rimske klinove. Drugi produkti kovača su takođe bili prikazani: rimske sekire, bradve, svrdla i dr. Prikazane su i rimske cipele. Bilo je oko 300 posmatrača i predstavnika lokalnih muzeja i ustanova kulture.

Onlajn-radionica - gradnja broda

14. decembra 2020. godine održana je radionica o rekonstrukciji broda tipa *lusoria*, patrolnog broda iz 4. veka, a domaćin je bio Univerzitet u Erlangenu-Nirnbegu. Radionica je trajala od 14 do 16:45.

Nakon uvoda u radionicu i samu temu predavanja, predstavljeni su govornici. Gradnja broda je stavljena u kontekst celokupnog projekta.

Tokom ovog predavanja, Ronald Bokijus je opisao uslove nalaza i ostale činjenice koje su dovele do toga da gospodin Hekman, koji je iskopavao *lusoriju*, a koja je model za naš brod, da je rekonstuiše kao dugaču 21,5 m sa oko 30-32 veslača.

Na trećem predavanju, Boris Drejer je pričao o trenutnom statusu rada na rekonstrukciji. Proces gradnje broda uključuje i izradu neophodnog rimskog alata, a zatim i rad na samom brodu: odabir i seču drveća koje je korišćeno i za originalni brodove (ostaci iz Majnca). Smreka će biti korišćena za delove broda koji nisu sačuvani (npr. jarbol, jedra, vesla). Hrast će biti isečen i transportovan u Šlungenhof na jezeru Altmil, gde će biti odrađen glavni deo posla, a od 2030. će to takođe biti konačna lokacija za luzoriju. Šablone za brod *Danuvina Alacris*, koja je ime ovog broda tipa *lusoria*, napravljeni su prema optimalnom planu. Pravljenje rešetke od hrasta i dalji radovi na mestu finalne konstrukcije su predviđeni za početak 2021. godine.

Na četvrtom predavanju, Tim Veski je dao pregled komponenti rimskih brodova koji nisu sačuvani kod originala iz Majnca, ali se mogu dodati na osnovu drugih nalaza iz sličnog ili istog vremena. Jasni dokazi ne mogu biti predstavljeni za svaki slučaj, ali se svakako mogu istaći približne analogije i mogućnosti.

ZAPAMTITE OVE DATUME

Nadamo se da ćemo konačno biti u mogućnosti da sprovedemo fizičke i aktivnosti na licu mesta na našim pilot lokacija tokom 2021. godine, pa zato potražite aktivnosti na nacionalnim pilot lokacijama na našim onlajn medijima ili stupite u vezu sa našim partnerima u svojim zemljama.

U period od 13. do 19. jula 2021. godine, naša međunarodna letnja škola sa fokusom na neinvazivnim arheološkim metodama se održava u Vimimacijumu u Srbiji.

Naša Prva međunarodna konferencija će se fokusirati na istorijskom potencijalu storytelling-a duž rimskog dunavskog limesa i održaće se u Novom Sadu, Srbija, od 7. do 9. septembra 2021. godine

POSETITE NAS ONLAJN

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/living-danube-limes>

@LivingDanubeLimes

@DanubeDtp

@livingdanubelimes

@Living Danube Limes

Interreg

EUROPEAN UNION

Danube Transnational Programme

Living Danube Limes

